

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
ENGELSİZ ÜNİVERSİTE KOORDİNATÖRLÜĞÜ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı; Çukurova Üniversitesi öğrencileri, personeli ve dış paydaşları arasında yer alan, eğitsel, fiziksel ve ruhsal alanlarda sınırlılık ve engeller yaşayan bireylerin yaşamlarını kolaylaştıracak ortamın hazırlanması, tedbirlerin alınması ve düzenlemelerin yapılmasına yönelik olarak oluşturulan Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğünün çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu yönerge Rektörlük bünyesinde oluşturulan Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğünün amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarının görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesi, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve 14/8/2010 tarihli ve 27672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11 ve 12 nci maddelerine dayanılarak; 08.03.2022 tarihli ve 31772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu yönergede geçen,

- a) **Birim:** Üniversiteye bağlı Fakülte, Enstitü, Devlet Konservatuarı, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Daire Başkanlıklarını,
- b) **Engel ve Sınırlılık Yaşayan Birey:** Bedensel, zihinsel ve ruhsal becerilerinin çeşitli derecelerde yetersizliği nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve/veya destek hizmetlerine ihtiyaç duyan dezavantajlı kişiyi,
- c) **Engelsiz Üniversite:** Çukurova Üniversitesi personeli, öğrencisi ve dış paydaşlarının bireysel farklılıklarına dayalı gereksinimleri karşılamak amacıyla sosyal, kültürel, eğitsel, yaşamsal etkinlik ve fırsatlardan eşit bir şekilde yararlanmalarını sağlayan üniversite anlayışını,
- ç) **Engelsiz Üniversite Birim Akademik Danışmanı:** Birimlerde Koordinatörlük faaliyetlerini yürütmek üzere görevlendirilen öğretim elemanını,
- d) **Engelsiz Üniversite Birim Öğrenci Temsilcisi:** Akademik birimlerde engel ve sınırlılık yaşayan öğrenci sayısının beşi aşması durumunda, birimdeki ilgili öğrencilerin kendi aralarında Koordinatörlük nezdinde temsilini sağlamak amacıyla seçilen öğrenciyi,
- e) **Engelsiz Üniversite Birim Temsilcisi:** Üniversiteye bağlı idari birimler ile öğrenci bulunmayan diğer akademik birimlerde Koordinatörlük faaliyetlerini yürütmek üzere görevlendirilen personeli,
- f) **Engelsiz Üniversite Öğrenci Temsilcisi:** Engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin kendi aralarında Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğünde temsilini sağlamak amacıyla seçilen öğrenciyi,
- g) **Erişilebilirlik:** Binaların, açık alanların, eğitim ortamlarının, bilgi ve iletişim sistemlerinin, dijital içeriklerin, hizmetlerin ve süreçlerin engel ve sınırlılık yaşayan bireyler tarafından güvenli, bağımsız ve eşit biçimde kullanılabilir olmasını,
- ğ) **Koordinatör:** Üniversitenin değişik birimlerinden engel ve sınırlılık yaşayan bireyler alanında çalışmalar yapan ve bu alanda uzmanlaşmış olan öğretim üyesini,
- h) **Koordinatörlük:** Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğünü,
- ı) **Makul Uyarılma:** Engel ve sınırlılık yaşayan bireyin hak ve özgürlüklerden tam ve eşit biçimde yararlanmasını sağlamak amacıyla, somut ihtiyaca göre yapılan ve ölçüsüz veya orantısız yük getirmeyen gerekli ve uygun değişiklik, tedbir ve düzenlemeleri,
- i) **Rektör:** Çukurova Üniversitesi Rektörünü,
- j) **Rektörlük:** Çukurova Üniversitesi Rektörlüğünü,
- k) **Rektör Yardımcısı:** Eğitim öğretimden sorumlu rektör yardımcısını,

- l) **Üniversite:** Çukurova Üniversitesini,
- m) **Yürütme Kurulu:** Engelsiz Üniversite Yürütme Kurulunu ifade eder.

Temel İlkeler

MADDE 5 - (1) Üniversite bünyesinde engel ve sınırlılık yaşayan öğrenci, personel ve dış paydaşlara yönelik hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıdaki esaslara uyulur:

- a) Bireylerin özel durumları ve dezavantajları dikkate alınarak eşit eğitim ve yaşam imkânı sağlanır.
- b) Alınacak kararlarda ve verilecek hizmetlerde kamu ve gönüllü sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılır.
- c) Bu kapsamda yapılmak istenen hizmet ve düzenlemelerde Koordinatörlüğün görüşü alınır.
- ç) Eşitlik, ayrımcılık yasağı, kapsayıcılık ve fırsat eşitliği esas alınır.
- d) Evrensel tasarım ve makul uyarılma ilkeleri gözetilir.
- e) Kişisel verilerin ve sağlık verilerinin gizliliği korunur.
- f) Öğrencinin görüşü ve katılımı, birimler arası iş birliği ve çözüm odaklı yaklaşım esas alınır.
- g) Yapılacak düzenlemelerde dersin/programın temel öğrenme çıktıları ve akademik yeterlilikleri korunur.
- ğ) Çalışmalar kalite güvencesi, izleme, değerlendirme ve sürekli iyileştirme anlayışıyla yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Koordinatörlük Yapısı, Yönetim Organları ve Görevler

Koordinatörlük Yapısı

MADDE 6 - (1)Koordinatörlük; Koordinatör, Koordinatör Yardımcıları, Yürütme Kurulu, Genel Kurul ve gerektiğinde oluşturulacak alt çalışma gruplarından oluşur.

Koordinatörlüğünün Görevleri

MADDE 7 - (1) Koordinatörlüğün görevleri

- a) Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde tanımlanmış Engelli Öğrenci Birimi olarak da faaliyet göstermek,
- b) Üniversiteyi kazanan engel ve sınırlılık yaşayan öğrencileri kayıt sırasında veya öğrenimi süresince Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı desteği ile tespit etmek,
- c) Engel ve sınırlılığı olan öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, öğretim, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve ortadan kaldırmak üzere çözüm önerileri sunmak ve ilgili birimler veya daire başkanlıkları ile gerekli düzenlemeleri eş güdüm içerisinde yapmak,
- ç) Engel ve sınırlılık yaşayan bireylerin akademik, fiziksel ve sosyal yaşamlarını uygun şekilde düzenlemek üzere planlamalar yapmak,
- d) Öğrenci ve personele engelsiz üniversite olma sürecinde yapılması gereken düzenlemeleri anlatan ve bilgi veren dokümanlar hazırlamak, bilinç düzeyini arttırmak, ilgililere danışmanlık hizmeti vermek ve gerektiği durumlarda hizmet içi eğitim sağlamak,
- e) Engelsiz Üniversite ve engelsiz yaşam ile ilgili bilinç ve duyarlılık düzeyini artırmak için iç ve dış paydaşlarla program ve projeler geliştirmek, seminer, konferans ve benzeri faaliyetler düzenlemek,
- f) Koordinatörlüğün çalışma programını hazırlamak, yürütmek, faaliyetler için gerekli bütçe ihtiyaçlarını belirlemek ve yıllık faaliyet raporunu hazırlayıp rektörlüğe sunmak,
- g) Alınan kararların ve belirlenen stratejilerin uygulanmasını izlemek,
- ğ) Koordinatörlüğün görev ve faaliyet alanına giren konularda konunun ilgili taraflarına yönelik yayın, belge ve bilgilerin yer aldığı, Üniversitede okuyan engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin ve paydaşların sorunlarını ve isteklerini dile getirmelerine olanak sağlayan, ilgili birimle iletişimine de imkân veren bir internet sitesi oluşturmak,
- h) Maddi güçlüğü bulunan engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin yardımcı araç gereçlerinin ücretsiz temini yönünde çalışmalarda bulunmak,
- i) Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelsiz hale getirmek amacıyla; sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi okuyucu sağlamak ve yaşanan engel ve sınırlılığın doğasından kaynaklanan farklılıklara göre gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak,
- j) Üniversitenin Kariyer Planlama Araştırma ve Uygulama Merkezi iş birliğiyle istihdam olanakları ve

- mesleklere ilişkin bilgilendirici materyallerin hazırlanması konusunda çalışmalar yapılmasını sağlamak,
- j) Üniversite yerleşkesinin, yerleşkede bulunan yapıların ve açık alanların herkes için erişilebilir olmasını sağlamak amacıyla gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi hususunda önerilerde bulunmak,

Koordinatör

MADDE 8 - (1) Koordinatör, koordinatörlüğün faaliyet konularında uzmanlığı, araştırma ve uygulama deneyimi olan üniversitenin öğretim elemanları arasından rektör tarafından üç yıl için görevlendirilir.

(2) Koordinatör, Koordinasyon Kurulu üyeleri arasından kendisine, çalışmalarında yardımcı olmak üzere en çok iki öğretim elemanını Koordinatör Yardımcısı olarak görevlendirilmek üzere Rektörün onayına sunar.

(3) Koordinatörün görevi sona erdiğinde yardımcılarının görevi de kendiliğinden sona erer.

(4) Koordinatörün görevi başında bulunmadığı hâllerde yardımcılarında biri kendisine vekâlet eder.

Koordinatörün Görevleri

MADDE 9 - (1) Koordinatörün görevleri

- Koordinatörlüğü temsil etmek,
- Koordinatörlüğün çalışmalarını planlamak, yürütmek, izlemek ve değerlendirmek,
- Kurulların gündemini hazırlamak, toplantılarını koordine etmek ve alınan tavsiye kararlarını ilgili birimlere iletme,
- Koordinatörlüğün görevlerinin yürütülmesini sağlamak,
- Rektör Yardımcısının bulunmadığı durumlarda kurullara başkanlık yapmak.

Yürütme Kurulu

MADDE 10 - (1) Yürütme kurulu:

- Rektör yardımcısı,
- Koordinatör,
- Koordinatör tarafından önerilen ve rektör tarafından üç yıl için görevlendirilen, üniversitenin değişik birimlerinde engellilik, erişilebilirlik, özel eğitim, rehberlik, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, ölçme-değerlendirme veya benzeri alanlarda özellikle engel ve sınırlılık yaşayan bireyler alanında çalışmalar yapan ve bu alanda uzmanlaşmış olan üç öğretim elemanı,
- Eğitim Koordinatörü,
- Kalite Koordinatörü,
- Genel Sekreter Yardımcısı,
- Öğrenci İşleri Daire Başkanı,
- İdari personel temsilcisi,
- Engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin kendi aralarından bir öğrenciden olmak üzere 11 kişiden oluşur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında bulunan koordinatör ve idari personelin görev süresi 3 (üç) yıl, öğrenci temsilcisinin görev süresi 1 (bir) yıldır. Süresi biten üyeler aynı yöntemle görevlendirilebilir.

(3) Engel ve sınırlılık yaşayan bireyler ve gündem konusuna göre ilgili birimler gerekli görülmesi durumunda oy hakkı olmaksızın yürütme kurulu toplantılarına davet edilebilir

Yürütme Kurulunun Görevleri

MADDE 11 - (1) Yürütme Kurulu, Rektör Yardımcısının veya Koordinatörün yaptığı davet üzerine yılda en az iki defa olağan toplantı yapar.

(2) Yürütme Kurulunun görevleri şunlardır;

- Koordinatörlüğün yönetimi ve çalışmaları ile ilgili önerilerini görüşmek ve kararları almak,
- Koordinatör ve Yürütme Kurulu üyelerinin önerilerini görüşmek ve karara bağlamak,
- Çalışma grupları oluşturulması, adlandırılması, çalışma esaslarının belirlenmesi ve çalışmalarının sona erdirilmesine ilişkin kararları almak,
- Birimlerin “Çukurova Üniversitesi Engelli Bireylere Yönelik Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları Yönergesi” kapsamında almış oldukları Makul Uyarılama Kararlarını incelemek ve gerekli geri bildirimlerde bulunmak.

Genel Kurul

MADDE 12 - (1) Genel Kurul; Üniversite genelinde öğrenim gören engel ve sınırlılık yaşayan öğrenciler ve personel, Engelsiz Üniversite Birim Akademik Danışmanları, Engelsiz Üniversite Birim Temsilcileri ve Yürütme Kurulu üyelerinden oluşur.

Genel Kurul Toplantıları

MADDE 13 - (1) Genel Kurul, eğitim-öğretim yılının başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki kez olağan olarak toplanır.

(2) Eğitim-öğretim yılının başında ve sonunda yapılacak olağan toplantılara, Koordinatörlükte kaydı bulunan engel ve sınırlılık yaşayan bireyler katılabilir. Bu bireylerin katılımı için gerekli tedbirler alınır.

(3) Toplantı gündemi üyelere gelen talepler gözetilerek hazırlanır. Gündem dışındaki hususların görüşülmesi için toplantıda karar alınması gerekir. Koordinatörlük, alanı dışında kalan bir konuyu görüşemez ve karar alamaz.

(4) Toplantı sonunda, görüşülen hususlarla ilgili olarak alınan tavsiyeler tutanağa bağlanır. Tutanağın bir nüshası Yürütme Kurulu tarafından değerlendirildikten sonra karara bağlanarak Rektörlüğe sunulur.

Engelsiz Üniversite Birim Akademik Danışmanları ve Birim Öğrenci Temsilcisi

MADDE 14 - (1) Akademik birimlerde, birim yöneticisi tarafından öğretim elemanları arasından bir Engelsiz Üniversite Birim Akademik Danışmanı görevlendirilir ve Koordinatörlüğe bildirilir. Ayrıca bu görevlendirme birimin ve koordinatörlüğün internet sitesinde duyurulur.

(2) Engelsiz Üniversite Birim Akademik Danışmanının görevleri

- a) Birimindeki engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin sorunlarını, isteklerini ve çözüm önerilerini Genel Kurul toplantılarında veya gerektiğinde Koordinatörlüğe sunmak,
- b) Kayıt sırasında tespiti yapılan öğrencilerin birim bazındaki özel ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla Koordinatörlük tarafından gönderilen form veya anketlerin uygulanmasını sağlamak ve takibini yapmak,
- c) Eğitim-öğretim yılının başında ve sonunda kendi birimindeki engel ve sınırlılık yaşayan öğrenciler ile bir araya gelerek istek ve önerilerini tespit etmek, gerekli danışmanlık hizmetini vermek ve ilgili toplantı tutanağını Koordinatörlüğe iletmek,
- ç) Engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin her birinin ders işlenişinde ve sınavın değerlendirmesinde diğer öğrenciler ile benzer fırsatlara sahip olmasını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak; gerek görülmesi halinde Koordinatörlüğün görüşüne başvurmak,
- d) Genel Kurul toplantılarına, sorumlusu olduğu öğrenciler ile katılmak.

(3) Engelsiz Üniversite Birim Öğrenci Temsilcisinin görevleri

- a) Birimdeki engel ve sınırlılık yaşayan öğrencilerin talep, öneri ve beklentilerini toplayarak Birim Akademik Danışmanına iletmek,
- b) Koordinatörlüğün ve birimin düzenlediği faaliyet ve duyuruların öğrencilere ulaşmasına destek olmak,

Engelsiz Üniversite Birim Temsilcileri

MADDE 15 - (1) İdari birimler ile öğrenci bulunmayan diğer akademik birimlerde, birim yöneticisi tarafından personel arasından bir Engelsiz Üniversite Birim Temsilcisi görevlendirilir ve Koordinatörlüğe bildirilir. Bu görevlendirme birimin ve koordinatörlüğün internet sitesinde duyurulur.

(2) Engelsiz Üniversite Birim Temsilcisinin görevleri

- a) Bulunduğu birimde görev yapan engel ve sınırlılık yaşayan personelin veya o birimden hizmet alan paydaşların sorunlarını, isteklerini ve çözüm önerilerini Genel Kurul toplantılarında veya gerektiğinde Koordinatörlüğe sunmak,
- b) Biriminin sunduğu fiziksel, dijital veya idari hizmetlerin erişilebilirliği konusunda Koordinatörlük ile eş güdüm içerisinde çalışmak,
- c) Koordinatörlük tarafından personelin veya dış paydaşların ihtiyaçlarının tespiti amacıyla gönderilen anket ve formların biriminde uygulanmasını sağlamak ve takibini yapmak,
- ç) Üniversite genelinde yapılacak olağan Genel Kurul toplantılarına kendi birimini temsilen katılmak.

Sekretarya ve personel desteği

MADDE 16 - (1) Koordinatörlüğün sekretarya hizmetleri, Rektörlük tarafından görevlendirilen personel veya birim tarafından yürütülür.

(2) Koordinatörlüğün ihtiyaç duyduğu idari destek ve personel görevlendirmeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Rektörlük tarafından sağlanır.

Başvuru, gizlilik ve veri işleme esasları

MADDE 17 - (1) Koordinatörlük hizmetlerinden yararlanma; ilgilinin başvurusu, kendi beyanı, mevzuata uygun belge/rapor veya ilgili birimin yönlendirmesi üzerine değerlendirilir.

(2) Engellilik, sağlık raporu, tanı, tedavi, destek ihtiyacı ve benzeri özel nitelikli kişisel veriler yalnızca erişilebilirlik ve makul düzenleme ihtiyacının değerlendirilmesi amacıyla, ölçülü ve gerekli olduğu kadar işlenir.

(3) Toplantı tutanakları, raporlar, yazışmalar ve kurul kararlarında zorunlu olmadıkça tanı, rapor oranı, hastalık

adı ve benzeri özel nitelikli kişisel verilere yer verilmez.

(4) Öğretim elemanları, idari birimler ve diğer ilgililere, kişinin sağlık raporu veya teşhisi değil, yalnızca uygulanacak makul düzenleme/uyarlama bilgisi bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 18 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 19 - (1) 03.11.2022 tarihli ve 30/1 sayılı Senato Kararı ile kabul edilmiş olan Çukurova Üniversitesi Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğü Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20 - (1) Bu yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 - (1) Bu yönerge hükümlerini Çukurova Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senatonun	
Tarihi	Sayısı
10/06/2026	8/6